

STORTINGET

Representantforslag 35 S

(2022–2023)

fra stortingsrepresentantene Ingvild Wettrhus Thorsvik, Guri Melby og Alfred Jens Bjørlo

Dokument 8:35 S (2022–2023)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Ingvild Wettrhus Thorsvik, Guri Melby og Alfred Jens Bjørlo om forbud mot innførsel og omsetning av pels i næringsøyemed

Til Stortinget

Bakgrunn

Forslagsstillerne viser til at et bredt flertall på Stortinget har konkludert med at pelsdyroppdrett ikke er forenelig med god dyrevelferd. I 2019 ble lov om forbud mot hold av pelsdyr vedtatt, og loven forbyr oppdrett av dyr med formål om å utnytte pelsen.

Forslagsstillerne viser til at mange andre land har gjort det samme som Norge. Land som Tyskland, Frankrike, Irland, Nederland, Belgia og Østerrike har alle tatt konsekvensen av de faglige vurderingene og vedtatt nasjonale forbud mot pelsdyroppdrett.

Den globale pelsproduksjonen har vært nedadgående over mange år. Stadig færre forbrukere velger å ikle seg pels, og stadig flere motehus har de siste årene tatt aktive standpunkt mot å bruke pels i sine kolleksjoner.

Det anslås at 90 prosent av pelsen som produseres i verden, stammer fra oppdrett. Samlet sett anslås det at den globale pelsindustrien i 2021 omfattet om lag 23 millioner mink, tolv millioner rever og ni millioner vaskebjørner.

Forslagsstillerne legger til grunn at pelsdyrene som holdes i land som Kina, Finland og Russland, ikke har bedre velferd enn pelsdyrene som holdes i Norge. Det er i dag bred faglig enighet om at rovdyr som holdes i bur,

aldri vil kunne få utløp for sine naturlige adferdsbehov. Fordi driftsformen er fastslått å være utilstrekkelig, er det ikke relevant for dyrevelferden hvor pelsproduksjonen foregår.

Bærekraftshensyn taler også for at hold av dyr som har til formål å utnytte pelsen, bør fases ut. Dette skyldes både at det benyttes en lang rekke giftige kjemikaler i produksjonsprosessen, og at det er store klimautslipp forbundet med pelsdyrhold.

Når de siste norske pelsdyrfarmene stenger dørene 1. februar 2025, vil det ikke lenger være lovlig å produsere pels gjennom oppdrett i Norge. Når næringen er ferdig avviklet, mener forslagsstillerne at et forbud mot innførsel og omsetning av oppdrettspels i næringsøyemed bør være et naturlig neste skritt.

Formålet med et slikt forbud vil være å forhindre næringsmessig omsetning av pels som stammer fra dyrehold hvor dyrene holdes utelukkende eller primært for utnyttelse av pelsen. Pels og skinn som er et biprodukt fra kjøttproduksjon, vil være unntatt, for eksempel skinn fra oppdrettet sau. Pels og skinn fra dyr som er jaktet eller fangstet i naturen, vil også være unntatt, for eksempel skinn fra rev som er skutt i forbindelse med jakt.

Forslagsstillerne viser til at det finnes presedens for importforbud begrunnet i hensyn til dyrevelferd. Avgjørelsen i handelstvisten mellom Norge og EU som omhandlet importbegrensninger på produkter fra selvfangst, er ett slikt eksempel. I denne saken konkluderte WTO med at det finnes handlingsrom innenfor gjeldende regelverk for å forby import av produkter som strider mot befolkningens rådende oppfatninger om dyrevelferd.

Flertallet i den norske befolkningen er enige med forslagsstillerne i at pelsdyroppdrett ikke er forenelig med god dyrevelferd. Med utgangspunkt i dette, og

rettslig presedens på området, anser forslagsstillerne det som fullt mulig å vedta et nasjonalt forbud mot næringsmessig innførsel og omsetning av pels.

Forslagsstillerne vil påpeke at Norge har som ambisjon å være verdensledende på dyrevelferdsområdet. Det er ikke mulig å innta en slik posisjon dersom produksjoner med dårlig dyrevelferd bare flyttes til utlandet. Norske produsenter vil også være tjent med en størst mulig grad av harmonisering mellom kravene i norsk regelverk og kravene som stilles ved import.

Dersom omsetning av produkter fra pelsdyroppdrett fortsatt skal være tillatt etter at den norske pelsdyrnæringen er avviklet, vil dette sende et uheldig signal til de mange oppdretterne som har blitt pålagt å stenge ned sine virksomheter. Forslagsstillerne mener at alle pelsprodusenter bør likebehandles, og anser derfor et forbud mot innførsel og omsetning av produkter fra pelsdyroppdrett som et naturlig neste skritt i kampen mot uetisk dyrehold.

Forslagsstillerne vil videre påpeke at pels er et luksusprodukt, og at svært få nordmenn oppgir at de har kjøpt pels de senere årene. Inntrykket forsterkes av at mange merkevarer allerede har tatt avstand fra salg av ekte pels. Over 350 kjente merkevarer og butikker er nå listet som pelsfrie i Dyrevernalliansens app Dyrevenn-

lig. Et forbud mot å importere oppdrettspels vil derfor ha minimale konsekvenser for forbrukere og næringsliv.

Norske myndigheter har hjemmel i dyrevelferdsloven § 17 til å stille krav til dyrevelferd ved import. Israel ble i 2021 det første landet som vedtok et forbud mot innførsel og omsetning av pelsprodukter. Delstaten California har også hatt et eget forbud mot produksjon og salg av dyrepels siden 2019. I EU-systemet er det nylig fremsatt et innbyggerinitiativ som tar til orde for et forbud mot både produksjon og omsetning av pels innenfor EU/EØS. Dette initiativet har i løpet av få måneder samlet over 460 000 underskrifter.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen innen 2. februar 2025 innføre et forbud mot innførsel og omsetning av pelsprodukter som stammer fra dyrehold hvor dyrene eller deres avkom utelukkende eller primært holdes for utnyttelse av pelsen, når slik innførsel eller omsetning skjer som del av næringsvirksomhet.

9. november 2022

Ingvild Wettrhus Thorsvik

Guri Melby

Alfred Jens Bjørlo

